

21 қараша, **сейсенбі** 2023 жыл

e-mail: syrboyi@yandex.kz / www.syrboyi.kz

www.facebook.com/syrboyi_kz/

www.instagram.com/syrboyi_kz

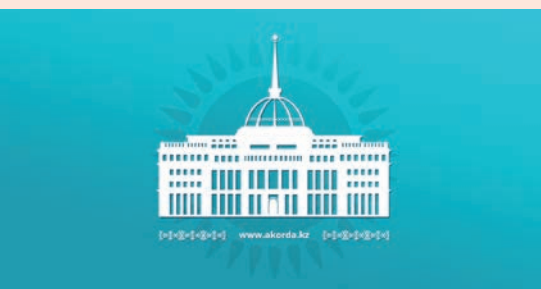

<https://twitter.com/syrboyi>

t.me/syrboyi_kz

ПРЕЗИДЕНТ

ҚҰРЫЛЫМДЫҚ РЕФОРМАЛАР ЖҮРГІЗУДІ ТАПСЫРДЫ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Ауыл шаруашылығы министрі Айдарбек Сапаровты қабылдады.

Президентке еліміздің ауыл шаруашылығы секторының биылғы 10 айда атқарған жұмыстарының негізгі көрсеткіштері жөнінде мәлімет берілді.

Мемлекет басшысына Агроөнеркәсіп кешенін дамытудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасында бекітілген міндеттердің орындалуы туралы баяндалды, сондай-ақ аталған саланы одан әрі жетілдіруге қатысты жоспар таныстырылды.

Айдарбек Сапаров Қасым-Жомарт Тоқаевқа жиын-терін науқанының қорытындысы, биыл отандық шаруалардың қиын жағдайда жұмыс істегені және Үкімет қабылдаған қолдау шаралары жайында айтты.

Кездесу соңында Президент министрге саланы 5 жыл ішінде дамудың жаңа белесіне шығару, соның ішінде ауыл шаруашылығының жалпы өнім көлемін 2 есе арттыру жөнінде міндет жүктеді. Ол үшін аталған салада мемлекеттік қолдау жүйесін жетілдіруге, шаруаларды жеңілдетілген қаржымен және субсидиямен қамтамасыз етуге, егіс алқаптарын әртараптандыруға және ауыл шаруашылығы ғылымын дамытуға бағытталған құрылымдық және институционалдық реформалар жүргізу қажет.

ГАЗ БАҒАСЫ ҚЫМБАТТАЙДЫ

2024 жылдың бірінші тоқсанында сұйытылған мұнай газының 1 литрі шамамен 5 теңгеге қымбаттайды. Онан кейін алдағы 3 жылдың ішінде газ бағасы әр 6 ай сайын өсіп отырмақ. Бұл туралы Энергетика вице-министрі Әлібек Жамауовтың сөзін Kazinform келтірді.

«Бүгінде республикада айына 135 мың тонна сұйытылған мұнай газы өндіріледі. Тұтыну мұнан көп. Соған байланысты тапшылық туындайды. Автомобиль иелерінің көпшілігі сұйытылған мұнай газына ауысып жатқанын білеміз» делі ол БАҚ өкілдеріне арналған брифингте.

Вице-министрдің атап өтуінше, өндіріс тұтыну көлемін қамтамасыз ете алмай отыр.

«Сондықтан да бірқатар шаруа қабылдадық. «Теңішевройлмен» ішкі нарыққа ай сайын 10 мың тонна газ жеткізуге уадаластық. 13 қарашада сұйытылған мұнай газының экспортына толық шектеу енгізілді. «ГазРосГаз» компаниясымен Орынбор мұнай өңдеу зауытынан сұйытылған мұнай газының қосымша көлемін бағыттау туралы келістік. Қазіргі уақытта тапшылық байқалмайды» делі вице-министр.

ПРЕЗИДЕНТ РЕФОРМАСЫ

Президент ел көңілінен шыққан тың бағдарлама туралы «Әділетті мемлекет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам» атты халыққа Жолдауында айтқан болатын. «Ұлттық қордың жыл сайынғы инвестициялық табысының 50%-ын балалардың арнайы жинақтаушы шотына 18 жасқа толғанға дейін аударуды ұсынамын. Бұл ретте оны мерзімінен бұрын шешіп алуға болмайды. Бұл қаражат ескеңе ұрпаққа ересек өмірге нағыз жолдама береді», – деді Мемлекет басшысы.

СБ Айсауле ҚАРАПАЕВА,
«Сыр бойы»

Жоба 2024 жылы 1 қаңтардан бастап іске қосылады. Десе де көпшілік оның қалай жүзеге асытынын, ай сайын қанша қаражат аударылатынын білмейді. Алты баланың анасы Айсулу Талғатқызы балалардың болашағына инвестиция құймақ түгілі бүгінгі қажетін әрен қамтып отырғанын айтады.

– Қазір қымбатшылық екі бүйірден қысып тұрған кезде балалардың келешегіне деп депозит ашуға мүмкін болмай тұр. Тапқан-таяғанмыздың жартысынан астамы тек тамаққа кетеді. Үлкенім тоғызыншы сыныпта оқиды. Кіші балам небәрі екі жаста.

САПАР

ҚОРШАҒАН ОРТА: МИНИСТР МӘН БЕРГЕН МӘСЕЛЕЛЕР ҚАНДАЙ?

ҚР Экология және табиғи ресурстар министрі Ерлан Нысанбаев Сыр өңірін жұмыс сапары барысында А.Тоқамағамбетов атындағы қалалық мәдениет үйінде облыс тұрғындарымен кездесіп, әлемдік деңгейдегі өзекті мәселенің бірі – Арал теңізін сақтап қалу бағытындағы негізгі шаралар туралы сөз қозғады. Одан бөлек, орман шаруашылығындағы жұмыстар, балық экспортын арттыру, жануарлар дүниесін қорғау, тұрмыстық қалдықтарды реттеу жайында айтылды.

СБ Айдар САЙЛАУОВ,
«Сыр бойы»

– Халықпен кездесуде баршамызды толғандыратын экологиялық мәселелер жан-жақты талқыланды. Мәселен, облыстағы зиянды заттардың көлемі биыл 30,5 мың тоннаны құраған. Облыстың 2020-2024 жылдарға арналған экологиялық мәселелерді шешу бойынша Жол картасында 52 іс-шара көзделген.

Өңірде қатты тұрмыстық қалдықтар көлемі 126,5 мың тоннаны құрады, оның ішінде 34,2 мың тоннасы қайта өңделді, қатты тұрмыстық қалдықтарды орналастырудың 145 объектісінің тек жетеуі ғана экологиялық және санитарлық талаптар мен нормаларға сәйкес келеді.

2-бет

Коллаж: К.Ордысбекова

«Ұлттық қор» жайлы жаңалықтардан көріп, естігеніміз болмаса, нақты қанша теңге қаражат алатынымызды білмейміз. Бірақ біз секілді ата-аналарға үлкен көмек болатын анық. Балалар өздері 18 жасқа толғанға біліміне, денсаулығына жұмсап, мүмкін жеке кәсіп ашатын шығар. Осы дүниелерге керекті қаржы деп ойлаймын, – дейді көпбалалы ана.

Иә, әлі де екітүйді сенімде жүргендер көп.

Бірі бұл қаражат ертенгі күні берілмей қалады десе, енді бірі қаңтар айында үлкен баласы 18 жасқа толса, одан қағылатындарын айтуға. Көпшілік арасындағы осындай түсінбестік пікірде жүргендер бар. Жуырда Қаржы вице-министрі Дәурен Темірбеков «Ұлттық қор – балаларға» жобасы аясындағы алғашқы ақша балалардың шотына 2024 жылдың 1 ақпанынан бастап түсетінін айтты. Ол ақшаны есептеу мен бір балаға шаққандағы соманы анықтауға бір ай қажет.

– Бұл – қарапайым арифметика. 18 жылдағы инвестициялық табыстың 50%-ы 18 жасқа дейінгі қазақстандықтардың санына бөлінеді. Осылайша әрқайсысы өзіне

2-бет

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯ

МҰСТАФА ШОҚАЙ МҰРАТЫ: ТАРИХИ ТАҒЫЛЫМ МЕН САБАҚТАСТЫҚ

Қорқыт ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінде ұлт қайраткері Мұстафа Шоқайдың есімін ұлықтауға арналған «Мұстафа Шоқайдың мемлекетшілдік мұраты: тарихи тағылым мен сабақтастық» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция өтті. Келелі жиында баяндама жасаған ғалымдар қайраткер идеясының бүгінгі ХХІ ғасырда қайта жаңғырып, түркі тұтастығының саяси-әлеуметтік маңыздылығы айқындала түскенін атап өтті.

СБ Ғазиза ӘБІЛДА,
«Сыр бойы»

Конференция жұмысына белгілі алаштанушы ғалым, академик М.Қойгелді, ақын, Қазақстан Жазушылар одағы төрағасының орынбасары Қ.Бегманов, тарих ғылымының докторы, Минар Синан көркем өнер университетінің (Түркия) профессоры Ә.Қара, Өзбекстан Республикасы Ғылым академиясы тарих институтының бас ғылыми қызметкері, тарих ғылымдарының докторы, профессор Қ.Рахматбаев, Күтахия Думульпынар университетінің (Түркия) доценті, PhD доктор Веджихи Сефа Фуат Хекимоглы, филология ғылымдарының докторы, профессор, «Арыс» баспасының директоры Ғ.Әнес, қоғам қайраткері, Қорқыт ата атындағы Қызылорда университеті «Мұстафа Шоқай» ғылыми орталығының ғылыми жетекшісі, саяси ғылымдарының докторы, профессор Ә.Бәкір, университет ғалымдары, студенттер, БАҚ өкілдері қатысты.

Конференцияны облыстық мәслихат төрағасы Н.Байқадамов жүргізді.

– Қай уақытта да өткеннен сабақ алып, оның сындарлы тұстарын үнемі ел жадында ұстау қажеттігі, ұлтымыздың біртұтас тарихи тұлғаларын тану және олардың рухани мұраларын қастерлеу ісі тәуелсіз мемлекетіміз үшін өзінің маңызын еш жоғалтпайды. Өйткені тәуелсіздік бір ғана саяси құжаттан тұрмайды. Толыққанды ел болу үшін экономикалық тәуелсіздікпен қатар, рухани тәуелсіздік қажет.

Осы тұрғыда ұлттық рухын биік ұстап, ұлт азаттығы жолында күрестің ерен үлгісін көрсетіп, жанын пидә еткен тұлғаларымыздың еңбектерін тарихи санамызда жаңғыртудың маңызы ерекше. Сан тараулы тарихымызда өзінің саналы құмырын туған халқының азаттығы мен тәуелсіздігі жолына арнап, оның бақытты өмір сүруін аңсап өткен ұлт перзенттерінің бірі Мұстафа Шоқай болатын. Сондықтан осынау халықаралық жиын оның мемлекетшілдік мұратын тереңірек тануға бағытталып отыр.

2-бет

«ҚАРМАҚШЫ ҚҰС» ӨНІМ ШЫҒАРА БАСТАДЫ

«Қармақшы құс» фабрикасына алғашында 3 млрд теңге инвестиция салынған болатын. Сыйымдылығы 60000 құсқа арналған 6 бордақылау алаңы, инкубациялық, сою, қалдықтарды өңдеу орындары жұмыс істейді. Фабрикада күніне 2500-ге жуық тауық сойылып, үш күнде 10 тоннадан астам өнім дайындалады. Алдағы уақытта толық іске қосылып, күніне 13-14 тонна өнім шығармақ. Қазірдің өзінде «Байқоңыр ӘКК» АҚ, тағы басқа жергілікті жетекші тауар сатушы кәсіпорындар тарапынан өнімге сұраныс түсіп, келіссөздер жүргізілуде.

Тағы бір айта кетерлігі, кәсіпорын жұмысына Астана, Атырау, Петропавл облыстарынан тартылған технологтар, ветеринар-дәрігерлер, ветеринар-техниктер жергілікті мамандармен бірлесіп жұмыс тәжірибелерін бөлісуде.

Нұрлан Тұрғанбекұлының айтуынша, алдағы уақытта тауық етінен шұжық дайындайтын зауыт ашу жоспарда бар. Сонымен қатар өнім қалдықтары, оның ішінде тауықтың мойын еті мен ішкі құрылысы, сирақтары мен канаттарын жарата отырып тынайтықш өңдеу де қолға алынбақ. Мұнымен қоса, жемді қолжетімді бағада жеткізу үшін «Ақтөбе» ауылы мен Қызылорда қаласынан құрама жем зауытын салу ойда бар. Зауыт іске қосылса, құс шаруашылығымен айналысатын аймақ кәсіпкерлеріне үлкен жеңілдік болмақ.

– «Қармақшы құс» шаруашылығының негізгі бағыты – бройлер балапандарын өсіру және құс

етін өндіру. Балапанның өсіп жетілуіне қарай ауа тұрақтылығы, температурасы қойылып, қорегі, витаминдері беріліп отырады. Жұмыртқа тасымалдайтын арнайы колікті де алдырттық. Балапандар жұмыртқадан 21 күнде толық жарып шығады. Салмағы 1 келі болғанда соңыға жіберіледі, – дейді шаруашылық төрағасы Нұрлан Іздібаев.

Құрметті оқырман!

**2024 ЖЫЛДЫҢ БІРІНШІ ЖАРТЫЖЫЛДЫҒЫНА
«СЫР МЕДИА» ЖШС-НА ҚАРАСТЫ ГАЗЕТТЕРГЕ
ЖАЗЫЛУ ЖҮРГІЗІЛУДЕ.**

**«Сыр бойы» газетіне 6 айға жазылу бағасы:
жекелер үшін – 4000 теңге,
мекемелер үшін – 5000 теңге.**

ҚОРШАҒАН ОРТА: МИНИСТР МӘН БЕРГЕН МӘСЕЛЕЛЕР ҚАНДАЙ?

Сонымен қатар облыста балық шаруашылығын дамыту мүмкіндігі бар. Қызылорда облысының аумағында халықаралық маңызы бар 2 су айдыны орналасқан. Жергілікті маңызы бар 201 балық шаруашылығы су айдынының 184-і 147 пайдаланушыға бекітіліп берілген және 17 су қоймасы резервтік қорда. Облыс бойынша балықты қайта өңдеуді балық шаруашылығының 10 субъектісі жүзеге асырады. Бүгінде 4 балық өңдеу кәсіпорны Еуропалық Одақтың жоғары талаптарына сәйкес келеді және балық өнімдерін экспорттау құқығын алды. Статистика деректері бойынша 2023 жылдың 9 айында 2284,7 мың тонна балық өнімдері экспортталған.

1-бет

Кездесу барысында «Байқоңыр» кешенінің рұқсат етілмеген орындарында орналасқан қалдықтарды қазірге жарту. Қызылорда қаласындағы бұрынғы ЖЭО-6 (ТЭЦ) күл үйінділерімен ластанған жерді қалпына келтіру және қала жанында орналасқан кірпіш, асфальт зауыттарының қызметі облыс тұрғындарының алаңдау-шылдығын тудыратын экологиялық проблемалардың ішіндегі ең маңызды сұрақтар болды. Ведомство басшысы барлық сұрақтарға жауап беріп, министрлік пен облыстық экология департаментінің осы проблемаларды жою бойынша жүргізіп жатқан жұмыстары туралы айтып өтті. Сондай-ақ министр азаматтарды жеке қабылдап, өңірлік бұқаралық ақпарат құралдары өкілдеріне арнап брифинг өткізді.

ТАЛДАУ КӨРСЕТКІШТЕРІ БАЯНДАЛДЫ
Қала әкімі Асылбек Шәменовтің төрағалығымен аппарат мәжілісі өтті. Жылдағы өріптегістері бұған дейін Тасбөгет кентінің әкімі болған Сәмсер Сыздықовты жаңа қызметке шығарып салды.

Өрі қарай күн тәртібіндегі екі мәселе бойынша алдымен қала әкімі аппаратының басшысы Жасұлан Абаев шаһарға қарасты кент және ауылдық округтердегі осы жылдың 10 айында атқарылған жұмыстарға жүргізілген ақпараттық-талдау көрсеткіштері туралы баяндады. Күн тәртібіндегі екінші мәселе бойынша қалалық тұрғын үй инспекциясы бөлімінің 10 айда атқарылған жұмыстары мен алдағы міндеттері туралы бөлім басшысы Абзал Рысбек баяндады.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ ШАРАЛАРЫ

АРАЛ «Адам саудасына байланысты қылмыстардың профилактикасы және оларға қарсы күрес жөніндегі 2021-2023 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарына» сәйкес облыс бойынша құрылған мобильді топ мүшелері түсіндірме жұмыстарын жүргізді.

Аудан әкімінің орынбасары Б.Жұмағұлов жиынды ашып, адам саудасына байланысты қылмыстардың алдын алу, жолын кесу, анықтау және ашу мақсатында «Сенім телефондары» жұмыс істейтінін, Арал қаласы Әбілқайыр хан көшесінде және кент, ауылдық округтерде «Адам саудасына жол жоқ» тақырыбында билбордтар орналастырылғанын атап өтті.

АУЫЛДАҒЫ КӨКПАР

ҚАЗАЛЫ Бекарыстан би ауылында Қазалы ауданының 95 жылдығына орай көкпар өтті.

Ауыл жастарының ұйытқы болуымен өткен ат спортына Әйтеке би кенті, Қазалы қаласы, Ұ.Түктібаев, Майдақол, Ғ.Мұратбаев, Жалентөс, Құмжіек және көршілес Арал ауданынан барлығы 50-ге жуық көкпаршы қатысты. Ат үстінде білек күшін сынасқан жігіттердің бәсекесінде аудан әкімінің орынбасары Дәурен Тілеуімбетов сәттілік тіледі. Айта кетейік, бұл бәсекеге, 700 мың теңге ақша тігілді.

ОҚУШЫЛАРҒА АРНАЛҒАН ОЛИМПИАДА

ҚАРМАҚШЫ Аудан орталығындағы №250 мектеп-лицейінде ауыл мектептерінің 9-11 сынып оқушыларына арналған республикалық олимпиаданың алғашқы кезеңі басталды. Аудан әкімінің орынбасары Жұлдызхан Ерқосаев білім бәсекесінде бағын сынаушыларға сәттілік тіледі.

Оған 24 білім беру ұйымынан 655 оқушы тіркелді. Олимпиада 22-29 қараша аралығында «бір парта – бір қатысушы – бір камера» қағидасын сақтай отырып, 11 пән бойынша өткізіледі.

ЖЕКЕ МӘСЕЛЕЛЕР БОЙЫНША ҚАБЫЛДАДЫ

ЖАЛАҒАШ Аудан әкімі Ардақ Ибраимов тұрғындарды кезектілікке сәйкес жеке қабылдады.

Қабылдауда тұрғындар тарапынан тұрақты жұмысқа орналастыру, әлеуметтік көмек және тұрғын үй салу мақсатында жер алу мәселелері қаралды. Көтерілген мәселелерге заңға сәйкес түсіндіру жұмыстары жүргізіліп, сала басшыларына тиісті тапсырмалар берілді.

ЕСІРТКІНІҢ ЗИЯНЫ ТУРАЛЫ ҚОЙЫЛЫМ

СЫРДАРΙΑ «Есірткісіз аймақ» жобасы аясында ауданда жүйелі жұмыстар атқарылуда. Осыған орай аудан әкімдігі мен аудандық прокуратураның ұйымдастыруымен мәдениет үйінде есірткі сатумен айналысқан күдіктінің ісі қаралған сот отырысынан қойылым қойылды.

Мақсаты – жастар арасында оның зияны мен қауіп-қатерін кеңінен насихаттап, салауатты өмір салтын қалыптастыруға шақыру.

Іс-шара барысында «Есірткі және жасөспірім» тақырыбында дәріс оқылып, адам өміріне қауіптілігі зияны жөнінде видеоролик көрсетілді.

МУЗЕЙГЕ СЫ

ШИЕЛІ Аудандық тарихи - өлкетану музейінің қоры Ұлы Отан соғысы және еңбек ардагері Балтабай Әбдімомуновтың құжат, медаль және ордендерімен толықты.

Балтабай Әбдімомунов Шиелі ауданына қарасты Ортақшыл ауылында дүниеге келген. 1939 жылы әскер қатарына алынып, елге оралар тұста Ұлы Отан соғысы басталып, Отанын жаудан қорғау үшін майданға атанды. 1945 жылы жеңіспен елге оралды. Ұлы Отан соғысында ерлік жасағаны үшін бірнеше орден-медальдармен марапатталған. Соғыстан кейін күйшілігі, есепші, бригадир қызметтерін атқарды. Ауылдық кенеске бірнеше рет депутат болып сайланып, ел ішіндегі өзекті мәселелерді шешуге үлес қосқан. Ол 1989 жылы дүниеден озды. Елге еткен еңбегін ұрпақтары мен аудан басшылары бағалап, 100 жылдығында Жанатұрмыс ауылындағы үлкен көшеге Балтабай Әбдімомунов аты беріліп, көкпар, шахматтан турнир өткізілді.

10 АЙДА 80 ДЕРЕК

ЖАҢАҚОРҒАН Аудандық полиция бөлімінің қызметкерлері жолда жүру ережелерін сақтау мақсатында күнделікті рейдтік-профилактикалық жұмыстарды жүргізіп келеді. Жылдамдықты асырмау, қарсы бағытқа шықпау, ең бастысы мас күйде көлікке отырмау керектігі жүргізушілерге үнемі ескертіледі. Десек те, заң қатаңдалып жатқанымен, ішімдік ішіп көлік айдағандар баршылық.

Аудан бойынша биылғы 10 айда мас күйде көлік жүргізудің 80 дерегі тіркелді. Мәселен, сәкшілар тек 1 тәулік ішінде аудан аумағында масан күйде көлік басқарған екі жүргізуші анықтанған.

Осы тұста полициялер жүргізушілер мен жаяу жүргіншілерді жол қозғалысы ережелерін қатаң сақтауға шақырады.

Дайындаған: Айнуір БАТТАЛОВА,
«Сыр бойы»

«ҰЛТТЫҚ ҚОР – БАЛАЛАРҒА» НЕМЕСЕ КІМ ҚАНША АЛАДЫ?

Алайда бұл сома өзгеруі мүмкін. Бұл Ұлттық қордың кірісіне байланысты болмақ. Жиналған қаражатты мерзімінен бұрын шешіп алуға тыйым салынады. Бағдарламаға 17 жастан бастап қосылған баланың шотына бір жыл ішінде небәрі 100-150 доллар түседі. Айта кетері, шоттағы ақша доллармен есептеледі доллармен беріледі. Ұлттық қордың қаражатына салық салынбайды.

Жұртшылық арасында неліктен қаржының теңгемен аударылмайтыны жайында мәселе талқыланды. Бұл 18 жылы бойы жиналған ақшаның құнсыздану деңгейі жоғары екенін әрі девальвациялық тәуекелдер басым екенін мамандар да растап отыр. Деректерге сүйенсек, елімізде 18 жасқа дейінгі 6 млн 700 мың бала бар екен. Егер 18 жасқа толмаған бала шетелге көшіп, Қазақстан азаматтығынан шықса, онда оған Ұлттық қордан ақша төленбейді. Ал егер бала шетелде өмір сүрсе, бірақ Қазақстан азаматтығын өзгертпесе, оның шотына көмелет жасқа толғанға дейін қаражат аударыла береді. Егер бала азаматтығын өзгертіп, шетелде белгілі бір уақыт тұрып келсе және Қазақстанға оралғаннан кейін республика азаматтығын қайта алса, онда арнайы жинақтаушы шот жаңадан ашылады.

18 жасқа толған қазақстандықтар Ұлттық қордың табысынан жиналған қаражатты тек екі мақсатта пайдалана алады. Біріншісі – баспана сатып алу немесе тұрғын үй жағдайын жақсарту. Бұл ретте тұрғын үйді тек Қазақстан аумағында ғана сатып алуға рұқсат етіледі. Екіншісі – білім алу. Қандай жоғары оқу орындарымен қатар шетелдік университеттерде де оқуға мүмкіндік бар. Заңда қаражатты емге жұмсау мүмкіндігі қарастырылмаған.

Бала 18 жасқа толғанға дейін жинақталған қаражат Ұлттық қорда сақталады және оны Ұлттық банк түрлі қаржы құралдарына инвестициялайды. Одан түскен инвестициялық табыс та балалардың шотына қосымша түсіп тұрады. Әр жылдың 20 қаңтарына дейін бағдарламаға қатысатындардың соңғы тізмі жасалып, 31 қаңтарға дейін шотқа ақша аударылады.

Бір отбасының балаларына Ұлттық қордан жиналған қаражатты Отбасы банкіге ортақ депозитке аудару құқығы беріледі, яғни ағайынды балалар көмектесіп толғаннан кейін шоттағы ақшасын Отбасы банкіне аударып, бірігіп пәтер сатып ала алады. Бала қайтыс болған жағдайда қаражат туған бауырлары арасында бөлінеді немесе ата-анасына беріледі.

Арнайы жинақтаушы шот операторы Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры болады.

Біз ана мен бала капиталы шет мемлекеттерде қалай жұмыс істейтіні туралы мәліметтер іздедік. Мәселен, көрші Ресейде 2007 жылдың бірінші қаңтарынан бастап енген «Ана мен бала капиталы» елдегі демографияны арттыруға үлкен сеп болған.

Швецияда елуелі жандықтар бар және ол кезекті сәби туған сайын өсе береді. Сондай-ақ, табысы аз отбасылар үшін қосымша жәрдемдер бекітілген.

Финляндия – жәрдемақы мөлшері қомақты елдердің бірі. Бір қызығы мұнда Финляндия аумағында босанған барлық әйелге берілетін (қай елдің азаматы болса да) «Шаранаға сыйлық пакеті» бар. Оның ішінде сәби бір жасқа толғанша керек дүниенің бәрі қамтылған.

Польшада табысы төмен көпбалалы отбасына арнайы жәрдемақы тағайындалады. Егер отбасында мүгедек бала болса және оның күтіміне байланысты ата-анасының бірі жұмысқа шыға алмайтын жағдайда жәрдемақы мөлшері екі есе артады.

Біріккен Араб Әмірлігінде шаңырақ көтерген жас отбасына елдің несе қорынан әрқайсысына 20 мың доллар өсіміз несе беріледі. Бұл қаржыны қайтару міндет емес, себебі тұңғыш бала туған бойда бұл қарады мүлде ұмытып кетеді.

Міне, біз білген ақпараттар осындай. Ал өткен апта соңында, яғни 16 қараша күні Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Ұлттық қордан балаларға арналған қаражатты есептеу, төлеу және пайдалану мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заңға қол қойды. Енді заңға сәйкес, 2024 жылы 1 қаңтардан бастап Ұлттық қордың жыл сайынғы инвестициялық кірісінің 50%-ы балалар 18 жасқа толғанға дейін олардың арнайы жинақтау шоттарына аударыла бастайды.

1-бет

Облыстық кәсіпкерлік және өнеркәсіп басқармасы биылғы жылдың 10 айын қорытындылады. Салада көңіл көншітерлік көрсеткіштер аз емес. Мемлекеттік қолдаудың арқасында ісі өрге басып, өңірдің экономикалық жағдайын жақсартуға бір кісідей үлес қосып жатқандардың қарасы көбеюде.

Мадияр ТӨЛЕУ,
«Сыр бойы»

КӘСІПКЕРЛІКТІҢ ӨРІСІ КЕҢЕЙДІ

ӨНДІРІС ЖАҚСАРСА, ӨМІР ДЕ ЖАҚСАРАДЫ

Жалпы биыл өңірде кәсіпкерлердің саны 12,6 пайызға артқан. Мемлекеттік қаржылық қолдаудың көмегімен облыста бірнеше шағын өндіріс пен қызмет көрсету орындары ашылды. Облыстық кәсіпкерлік және өнеркәсіп басқармасы басшысының міндетін атқарушы Азамат Қанооптың айтуынша, аймақта кәсіпкерлік бойынша жұмыспен қамтылғандар саны 124 376 адамға жетіп, экономикалық жағынан белсенді азаматтардың 35,8 пайызын құрапты. Сондықтан кәсіпкерлікті іс бастаған адамның ғана емес, халықтың қамын күйтеуге бағытталған негізгі сала ретінде қарастырсақ болады.

Өндіріс жағынан кәсіпкерлер қалыс қалып жатқан жоқ. Биыл алғашқы 6 айдың өзінде шағын

және орта кәсіпкерлік саласында 300,6 млрд теңгенің өнімі өндірілген. Бұған қоса 42 млрд теңгеге 3,5 мыңнан аса жоба қаржыландырылған. Ал өңдеу өнеркәсібіне бағытталған инвестициялық жобалар пулына 1,1 трлн теңгені құрайтын 45 жоба енгізіліп отыр.

Жасыратыны жоқ, облыс көп уақыттан бері мұнай өндірісіне арқа сүйен келген болатын. Алайда кейінгі жылдары бұл өндіріс біршама қысқарды. Есесіне жаңа бағыттарға жол ашылды. Биыл жалпы құны 7,6 млрд теңгені құрайтын 310 жұмыс орны ашылатын 6 жобаны іске қосу жоспарланған. Оның 4,3 млрд теңгеге бағаланған 2 жобасы іске қосылып үлгерді. Бұдан бөлек, 3,5 млрд теңгені құрайтын темірбетон бұйымдарын зауыт өнім шығаруды бастады. Зауыттың қуаттылығы күніне 200 текше

метр темірбетон бұйымдарын шығаруға қауқарлы. Былтыр іске қосылған шыны зауыты қазір үздіксіз өнім шығарып келеді. Зауыт іске қосылғаннан бері 167 мың тонна өнім берген.

ИНВЕСТИЦИЯ – ИГІЛІК КӨЗІ

Кез келген аймақтың экономикалық дамуына инвестицияның ықпалы зор. Бұл тұрғыда облыс оқ бойы озық. Биылдың өзінде өңірге 386,4 млрд теңге инвестиция тартылған. Бұл өткен жылмен салыстырғанда 95,5 млрд теңгеге, яғни 27,7 пайызға артты. Жалпы биыл облысқа 424,2 млрд теңге инвестиция тарту индикаторы бекітілген. Инвесторлар мен демеушілер есебінен жүзеге асырылатын жобалардан 45 млрд теңгедей

қосымша резерв тартылды. Соның арқасында алдағы уақытта 472 млрд теңге инвестиция тарту жоспарлануда.

Енді неміс тарапымен бірлескен жоба аясында фиброцемент, газобетон және құрғақ құрылыс материалдарын өндіретін парк құру жоспарлануда. Жоба арқылы өңірге 150 млн АҚШ доллары болатын инвестиция тарту және 500-ге жуық жұмыс орны ашу көзделген. Бұның бәрі өз кезегінде аймақ инфрақұрылымының дамып, халықтың әлеуметтік-экономикалық жағдайының жақсаруына әсер етпек.

МҰСТАФА ШОҚАЙ МҰРАТЫ: ТАРИХИ ТАҒЫЛЫМ МЕН САБАҚТАСТЫҚ

Қазіргі кездегі әлемдегі геосаяси жағдай түркі тұтастығы мен интеграцияны жаңғыртуудың маңызды екенін көрсетіп отыр. Әлемдегі түркі халықтары мен Қазақстанның айқын ұстанымы таяуда Астана қаласында өткен түркі мемлекеттері ұйымының Мемлекет басшылары саммитінде көрінді, – деді жиын модераторы.

Алаштанушы ғалым, академик Мәмбет Қойгелді баяндамасында Әліхан Бөкейхан, Мұстафа Шоқай сынды ұлт ардақтылары, Алаш арыстары ешқандай ақтауға мұқтаж емес екенін айта келіп, олардың тарихтағы орнын, ұлт азаттығы жолындағы ұлы мұратын терең танып, сонында қалған еңбектеріне саяси баға беру қажеттігін айтты.

М.Шоқайдың туған жері Наршоқыда ескерткіш белгі қойылғаны ұлт қайраткерінің тарих тәрізіндегі орнын айқындай түскенін, елдің де рухын көтергенін атап өтті. Алдағы уақытта облыс орталығына азаматтың мұрасын өмірінің соңына дейін жинап, ол туралы құнды деректердің тарихта қалуына ерекше жауапкершілікпен еңбек еткен аяулы жары Мария Шоқайға ескерткіш белгі қойылса, өскелең ұрпақ үшін өте тағылымды іс болатынын айтты.

Мимар Синан көркемөнер университетінің (Түркия) профессоры, тарих ғылымдарының докторы Әбділақап Қара ұлт ардақтысының рухани мұраларын тұрақты зерттеп жүргенін, оның түркі елдерінің тұтастығы жолындағы күрескерлігін баяндамасына арқау етті. Ол қайраткердің туған жеріне келіп, рухына бағытталған игі іс-шаралардың ортасында болғанын зор мәртебе тұтастығын айтты.

– Айталық, қазақ әліпбиі, қазақ тілінің грамматикасы дегенде А.Байтұрсынұлы, Алаш тарихы туралы сөз қозғасақ, Ә.Бөкейхан ойға келеді. Ал М.Шоқай – Қазақстан тәуелсіздігі тарихының өте маңызды тұлғасы. Осы тұрғыда оның мемлекетшілдік мұраты терең зерттелген сайын қазақ елінің

тарихы тереңдей түседі және мәңгі болады – дейді ол. Сондай-ақ ғалым осыдан бір ғасыр бұрын француз тілінде жарық көрген М.Шоқайдың жазбаларын, оның ішінде түркі халықтары үшін ортақ тарихи, мәдени һәм рухани құндылықтар туралы еңбектерін жинақтап, төрт тілдегі аудармасымен кітап етіп жарыққа шығарғанын айтты.

Өзбекстан Республикасы Ғылым академиясы тарих институтының бас ғылыми қызметкері, тарих ғылымдарының докторы, профессор Қажрамон Раджабов сол дәуірде М.Шоқай көтерген Алаш бірлігін нығайту идеясы бүгінгі қоғамда қайта жаңғырып отырғанын, М.Шоқай мұратын таныудың маңыздылығын арттыра түсетінін айтты.

Ақын, Қазақстан Жазушылар одағы төрағасының орынбасары Қасымхан Бегманов – түркі жұрты үшін тарихи тұлғаның тәуелсіздік идеясын іске асыру жолындағы еңбегін түгел зерттеп-зерделеп, таспаға түсіріп, ел тарихына құнды деректер қосқан қаламгер.

– Менде «М.Шоқай жолымен» экспедициясының әлі пайдаланылмаған таспалары бар. Төрт сериялы деректі фильм түсірілді. Деректі фильмді сол кездегі ҚР Білім және ғылым министрлігі электронды қосымша оқу бағдарламасына енгізді. Өрине, бұл деректердің бәріне қол жеткізу оңай болған жоқ. Солай бола тұра, ұлт тарихында өшпес орны бар, кемел ойлы, қайраткер тұлғаның қазіргі қоғамда саяси бағасын алатын кезі жетті деп ойлаймын, – деді ол.

Сөзін қорытындылай келе, ақын «Шерлі Түркістан» дастанынан үзінді оқыды. Тебіреніске толы туындыны сөз етпей тыңдаған зал толы көрермен дүркірете қол соқты. Ұлт қайраткерінің түркі тұтастығы жолындағы жанкешті еңбегін, биік ұстанымын, бірегей болмысын жыр шумақтарымен тоғіле жеткізген ақынға елдің ықыласы ерекше болды.

Қорық ата атындағы Қызылорда университеті «Мұстафа Шоқай» ғылыми

қосымша резерв тартылды.

Соның арқасында алдағы уақытта 472 млрд теңге инвестиция тарту жоспарлануда.

Енді неміс тарапымен бірлескен жоба аясында фиброцемент, газобетон және құрғақ құрылыс материалдарын өндіретін парк құру жоспарлануда. Жоба арқылы өңірге 150 млн АҚШ доллары болатын инвестиция тарту және 500-ге жуық жұмыс орны ашу көзделген. Бұның бәрі өз кезегінде аймақ инфрақұрылымының дамып, халықтың әлеуметтік-экономикалық жағдайының жақсаруына әсер етпек.

1-бет

ТАҒЫМ

Биыл Сыр өңірінің ардақты азаматы, танымал қоғам қайраткері, шаруашылық ұйымдастырушысы Әзімхан Бәкірұлы Исмаилдың туғанына 100 жыл. Оны дана, қадірлі деген мағына беретін «әз» теңеуімен де құрметтеп Әз-аға дей отырып, сан тарау өмір жолын байыптағанда кеңес заманында өмір сүріп, еңбек еткен, Тәуелсіздік заманын көрген замандастарына ортақ тарихты, тұрмыс-тіршілікті байқар едік. Дейтұрғанмен әркімнің өз өмірбаяны бар. Әз-ағаны абыройға бөлеген, ел қамын жеген азаматтық, қоғамға еңбегін қалтқысыз арнаған қайраткерлік, жоғары адами парасаттылық қасиеттерінің қайнары, өскен, өркен жайған әулеттің ұрпақтан ұрпаққа жалғасқан жасампаздық дәстүрлерінің бастауы қайдан деген сұрақ ойландыра еді.

Асылдың алуан құры

Өрден бастасак, XIX ғасырда Сыр бойында Желекте Бәйімбет, Нарымбет, Палымбет есімді шаруа баққан ағалы-інілі туыс жандар өмір сүреді. Жұрт қатарлы азын-аулақ мал өргізген, егіншілікті кәсіп еткен адамдар екен олар. Осы мақаланың арқауы Палымбеттің көленерші ұсташылық қабілеті де болыпты. Палымбеттен Әбу, Бәкір және Әлі деген үш ұл өседі. Бас сауғалаған алақұйын заман келгенде осы үш ұлдың құжаттарында тектері үш түрлі өзгертіліп, Әбу Балмұхамбетұлы, Бәкір Палымбетов, Әлі Палмұхамедов болып шыға келеді, олардың басынан небір қилы кездер өтеді.

2000 жылы Шиелінің іргелі азаматы, қаламгер-қайраткер Қален Әбдешұлының жауапты редакторлығымен Алматыда шыққан «Шежірелі Шиелі» энциклопедиялық тарихнама кітапта өңірдің беткеу-стар азаматтарының қатарында Әбу Балмұхамбетұлы, Бәкір Палымбетов, Әлі Палмұхамедов, Әзімхан Исмаилұлы, Асанбек Бәкірұлы, Құрманбек Бәкірұлы, Өркен Әзімханұлы Исмаил туралы жеке-жеке өмірбаяндық деректер беріліп, суреттері қоса басылған. Бұл тұлғалы азаматтардың барлығы тектері әртүрлі жазылғанымен бір атаның ұрпақтары еді. Осы әулеттің өмір тарихына зер салсақ, еліміздің бір ғасырдан астам шежіресінің ықшам жиынтығын көргендей, сыр тартқандаймыз.

Осы мақаланың басында Палымбеттің Бәйімбет, Нарымбет деген ағалары болғанын айтқан едік. Медицина қызметі халыққа дендеп ене қоймаған өткен ғасырдың елуінші жылдарына дейін елде балалардың өлім-жітімі өте көп болған. «Алла берді» деп ата-аналардың тууды шектемеуі ғана халымыздың өсімін тоқтатпай, ұлтымызды мүлдем азайып кетуден аман алып қалған еді. Бәйімбеттің ұлы Исмаилдың Әділхан деген баласы, басқа да перзенттері шетінен, тұяқсыз қалған кезде Палымбеттің ұлы Бәкір баласы Әзімханды ата дәстүрімен Исмаил ағасының бауырына салған екен. Атаның аты өшпесін, жалғаса берсін деген қайрат ата салтымыз-ай!

Біздің әңгіміміз міне осы Бәкір – Исмаилдың тел ұлы Әзімхан – Өзекен – Әз-аға туралы болмақ. Адам дүниеге келеді, дүниеден өтеді. Одан не із, қандай іс, неңдей өнеге қалады кейінгі ұрпаққа? Бұл – мәңгілік сұрақ.

Ағайын адамдар өз ұл-қыз ұрпақтарының есімдерін туыстықтың белгісі ретінде ұйқастырып қоя беретін де әдемі ата салтымыз бар ғой. Бәкір әке 1923 жылы 5 желтоқсанда Шиелі өңірінде Ащықұм Қаркөмер деген жерінде дүниеге келген ұлының атын Исмаил ағасының Әділхан деген ұлының атына ұқсастырып Әзімхан қояды. Он жылдай ата-ана бауырында өскен Әзімханның бұдан арғы балалық, оқушылық шағы 1932-1938 жылдар арасында Палымбеттің кіші ұлы Әлі ағасының қолында Павлодар, Ақтөбе, Қарағанды, Алматы қалаларында өтеді.

Әлі 1901 жылы дүниеге келген. Ол да Желек орыс-бұратана бастауыш мектебінде оқып, сан мектепін бітіреді, Шиелінің алғашқы кәсіби заңгерінің бірі еді. Шиелі аудандық милиция бөлімінің тұңғыш бастығы, Сарыаған аудандық сотының төрағасы, Павлодар, Ақтөбе, Қарағанды облыстарында судья, Солтүстік Қазақстан облыстық сотының төрағасы болады. 1935 жылы Алматыда республика Жоғарғы Сотының алқа мүшелігіне сайланады. Міне осы жылдары Әлі ағасы қызмет бабымен қайда жіберілсе, бала Әзімхан сонда жүрді. «Халық жаулары» іздеген тіміскілеу науқаны қызметі дәуірлен тұрған Әлідi де айналды өтеді.

Ұлкен ағасы Әбудің әйелінің – жемгесінің байдың қызы болуы бұларға бәле болып жабысты. 1897 жылы туған, Желек орыс-бұратана бастауыш мектебін және Перовск (қазіргі Қызылорда) қалалық орыс мектебін бітірген алғашқы қазақ балаларының бірі осы Әбу еді. Сыр елінде кеңес өкіметі орнаған

кезде көзі ашық сауатты Әбу 1919 жылы Желекте алғашқы ауыл шаруашылық коммунасын (ұжымдық шаруашылықтың бір түрі) ұйымдастырушылар қатарында болады. 1921 жылы Түркістан аудандық атқару комитетінің төрағалығына сайланады, 1922-1925 жылдары Ташкент облыстық милициясының бастығы болды, Түркістан Республикасы Орталық Атқару Комитетінің мүшелігіне сайланды. 1930-1931 жылдары Балқаш аудандық атқару комитетінің төрағасы қызметін атқарады. 1933 жылы сонда жүріп дүниеден озғанда Қаныш Сәтбаев, Қарсақбай аудандық «Қызыл кеңіс» газетінің редакторы, ақын Әбділда Тәжібаев іскер де абзал азаматтың өмірден мезгілсіз кеткеніне қимастықпен төбірене көңіл айту жазған екен.

Бай тұқымына құдандалығы бар Әлі үстінен арыз түскен соң Жоғарғы Сот мүшелігінен босатылып, Шымкентке қатардағы заңгер қызметіне жіберіледі. 1941 жылы неміс басқыншыларымен Ұлы Отан соғысы басталған кезде өзінің адалдығын дәлелдеу үшін ерікті түрде майданға сұрунып, ортақ еліміздің азаттығы жолындағы сұрапыл соғыста 1943 жылы Сталинград шайқасында опат болады.

Ағасының жағдайы сондай пұшайман күйге ұшыраған Әзімхан елге қайтып, Қызылорда педагогика-жұмысшы факультетіне оқуға түседі. 1940 жылы оны бітіріп, туған ауылы Ащықұдыққа оралады. Сауатты жігіт әуелде ауылда колхоз хатшысы болып тағайындалады.

Одан әрі мамандығы бойынша мектепте мұғалім болып жүргенде 1942 жылы мамыр айында әскерге алынады. Алдымен Арменияда шекарашы, кейін радиотелеграфист, радиостанса бастығы болып Солтүстік Кавказды азат ету шайқастарына қатысады.

1947 жылы әскерден аман-есен бейбіт өмірге оралып, ауылы Ащықұдыққа жетіжылдық мектепте мұғалімдігін жалғастырады. Ол орта мектепке айналғанда директоры болып тағайындалады.

1954-1957 жылдары Шиелі аудандық партия комитетіне үгіт-насихат және ұйымдастыру бөлімдерінің меңгерушісі, Бәйігекүм аймақтық партия хатшысы жауапты қызметтерін атқарады. Білімін көтеріп, Қызылорда педагогика институтының филология факультетін орыс тілі мен әдебиеті мамандығы бойынша бітіреді. Кейін 1963 жылы Кеңес Одағын дара билеуші Коммунистік партияның Орталық Комитеті жанындағы Мәскеудегі Жоғары партия мектебін тәмамдайды.

Әзімхан Исмаил 17 жылы басшылық жасаған Ленин атындағы колхозда, оның «Қызылдықан» бөлімшесінде (бұл күнде қазықтың көрнекті ақиық ақыны Әбділда Тәжібаев атындағы ауыл) туып-өскеніндей, ауыл адамдарының «колхоз бастығы» (Әзекеннің атын атаймы көбіне осылай дейтін) туралы әңгімелеріне қанық едік.

Ол ұжымын аудан, облыс түгелі республикадағы алдыңғы қатарлы шаруашылықтардың біріне айналдырды. 1969 жылы Мәскеуде Колхозшылардың бүкілодақтық III съезіне Ыбырай Жақаевпен бірге қатысты. 1970 жылы республикалық колхоздар кеңесінің мүшесі, 1971 жылы Қазақстан Жоғарғы Кеңесіне депутат болып сайланды.

Ауылдың өркендеуі біздің көз алдымызда жүріп жатты. Шаруашылықтың жұмысы ілгерілеген сайын, шаруалардың тұрмысы түзелді, бұрынғы жапырайған тоқал тандардың орнына ақшаңқан еңселі үйлер жаппай бой көтерді. Алпысыншы жылдардың ортасында барлық ауыл, тіпті жапандағы жалғыз үй – шопандар қыстауларына дейін электр тартылды. Радио түгелі, теледидар, телефон, тоназытқыш, тіпті газ да таңсық болмай қалды. Өсім көбейіп, әр бөлімшеде бастауыш мектеп орта мектепке айналды. Медпункттер ашылды. Клубтар мен кітапханалар ауылдағы нағыз моденің насихаттаушы ошақтар еді. Адамдар жеңіл автомобиль, мотоцикл сияқты көліктерді алатын дәрежеге жетті. Гүлдесе ауыл, гүл-

денеміз бәріміз деген сөздің мәні де, сәні де кірді.

Алпысыншы жылдары колхоздың «Қызылдықан» және Ленин атындағы бөлімшесінің балалары өз ауылымызда бастауыш мектепті бітірген соң колхоздың орталығы «Алғабасқа» қатынап оқыдық. «Алғабасқа» дейін «Қызылдықан» жеті шақырым, Ленин атындағы ауыл тоғыз шақырым қашық. Бастапқы кезде күз-қыс-көктем жаяулап-жалпылап қатынап жүрдік. Тура жол да жоқ. Танертен сағат сегізге бастала-тын сабаққа кейде кешігіп жетеміз. Мұғалімдер біздің қалып қоймай келгенімізге риза. Түсте сабақтан шығып, қайтып келе жатқанымызда кейде жеңіл УАЗ көлігімен шаруашылық аралап жүрген колхоз бастығы Әзімхан аға жолығып қалар еді. Бұрқыратып өте шықпай, сыйғанымызша көлігіне бес-алтауымызды мінгізіп алады. Жол үстінде кімнің баласы екенімізді, сабағымызды, келешек қандай оқу оқығымыз келетінін сұрап еді. Тіпті жолдан бұрылыс егіс басына не малышылар қыстауына бұрылатын болса да ала жүретін. Барған жерінде қарапайым еңбек адамдарына деген қамқорлығын бала болсақ та сезінетінбіз. Көп ұзамай бізді тасымалдауға әуелі тіркемелі трактор, кейін қауын биіктеткен автомашина бөлді. Бұған колхозшы ата-аналарымыз да, әрине біз де мәз едік. Бұдан кейін де жағдайымыз жақсарып, ауылға ауданнан автобус қатынайтын болды.

Әз-аға кейде ауылда ойнап жүрген кезімізде үстімізден түсіп қалса, тағы да көлігіне бірнешеуімізді отырғызып алып, шаруашылықты бірге аралайтын және жол-жөнекей мынау егіс кімдікі, мынау арна қайда барады, таласа айттып беруге тырысатынбыз әрі колхоз бастығы үлкен кісі көлігіне мінгізіп, жер-жерін аралағанын бұл сапардан қалып қойған балаларға жыр етіп мақтана айтар едік. Бұл бізді елдің келешегі санап, шаруа жайына қаныға берсін деген қамқорлығы, еңбекке баулуы болса керек.

Өзекен 1975 жылы халық депутаты Әзімхан Исмаил атындағы кенесі атқару комитетінің төрағалығы қызметіне жоғарылатылды, осы жауапты үлкен қызметті он жыл абыроймен атқарып, құрметті медальса шықты. Зейнеткерге тағы бір тың учаске – аудандық газетіндіру шаруашылығын басқару жүктелді. Өзекен бұл жұмысты да алға апарып, 1991 жылға дейін жүргізді.

Қоғам ауысып, еліміз Тәуелсіздікке қол жеткізген кезде Өзекен демеушісі шықты деп тағы да қарап жата алмады, жатқызады, ауданның үлкендері оны өздеріне жетекшілікке қалады, сөйтіп он екі жыл аудан ардагерлері кеңесінің төрағасы ретінде қоғамдық жұмысқа белсене араласты, халқына қызметін жалғастырды.

Еңбегі мемлекет тарапынан қол-шеметтелді. Отан соғысы, Еңбек Қызыл Ту, екі мәрте Құрмет белгісі орденімен, медальдарымен, Қазақстанның кеңес заманындағы ең жоғарғы марапаты – Қазақ Кеңестік Социалистік Республикасының Жоғарғы Кеңесі Төралқасының Құрмет грамотасымен екі рет марапатталды.

Құрметтің үлкені халықтыкі. Шиелі ауданының құрметті азаматы атанған Өзекен 2003 жылы 25 қазанда 80 жасында дүниеден өтті. Шиеліде, «Алғабаста» көшелерге оның есімі берілген. Замандастары әрдайым іттипатпен еске алады.

Жары Құлайша Құлтайқызы екеуі он екі ұл мен қыз өсіріп тәрбиеледі.

Атадан ұл туса игі, ата жолын қуса игі деген осы! Иә, Бәкірдің үш ұлы Әзімхан, Құрманбек, Өркен – Шиелі ауданының құрметті азаматтары! Аттарының, әкелерінің асыл қасиеттері бойына дарыған ұрпақтар – әулет абыройын асырған, өркен жайған мәуелі бак. Бейне нұр шашқан алуан қырылы асыл.

Ақайдар БЫСЫМУЛЫ,
журналист-заңгер,
Шиелі ауданының Құрметті азаматы
Астана

ЕҢБЕК АДАМЫ

Жалағаш алмасы сұранысқа ие

Жалағаш ауданына қарасты Т.Жүргенов атындағы ауылда көп жылдан бері еңбек етіп келе жатқан «Ер-Әлі» және «Құрманбай ата» шаруашылық ұжымдары бар. Заман талабына сай кәсіпке бейімделген ауыл азаматтары елге болсын деп егін егіп, бақ өсіріп, туған жерінің көркейіп-көгалдануына да барынша үлес қосып келеді.

Ғазиза ӨБІЛДА,
«Сыр бойы»

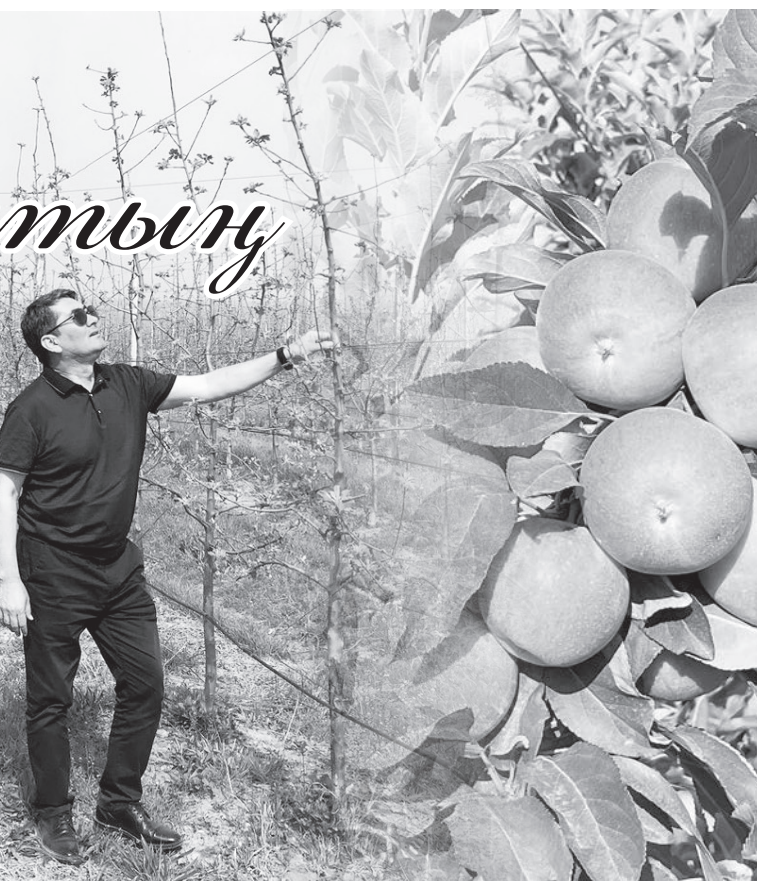
Сыр өңірінің табиғатына төзімді, жергілікті тұрғындар көп тұтынатын күріш дақылы әлемдік сауда кәсібінде да сұранысқа ие. Сондай-ақ жаңа технологияны пайдаланудың нәтижесінде кейінгі жылдары күріштің сапасы да, өнімділігі де жоқ. Танертен сағат сегізге бастала-тын сабаққа кейде кешігіп жетеміз. Мұғалімдер біздің қалып қоймай келгенімізге риза. Түсте сабақтан шығып, қайтып келе жатқанымызда кейде жеңіл УАЗ көлігімен шаруашылық аралап жүрген колхоз бастығы Әзімхан аға жолығып қалар еді. Бұрқыратып өте шықпай, сыйғанымызша көлігіне бес-алтауымызды мінгізіп алады. Жол үстінде кімнің баласы екенімізді, сабағымызды, келешек қандай оқу оқығымыз келетінін сұрап еді. Тіпті жолдан бұрылыс егіс басына не малышылар қыстауына бұрылатын болса да ала жүретін. Барған жерінде қарапайым еңбек адамдарына деген қамқорлығын бала болсақ та сезінетінбіз. Көп ұзамай бізді тасымалдауға әуелі тіркемелі трактор, кейін қауын биіктеткен автомашина бөлді. Бұған колхозшы ата-аналарымыз да, әрине біз де мәз едік. Бұдан кейін де жағдайымыз жақсарып, ауылға ауданнан автобус қатынайтын болды.

Ал 2018 жылы көршілес оңтүстік өңірден бірнеше сортты алма ағаштарын әкеліп, алғашқы көшеттерін отырғызды. Рас, бастапқыда «қалай болар екен» деген уайым басымдау болды. Өйткені

Шымкент өңірінің шұрайлы жерінде өскен жеміс ағаштары Сырдың тұзды топырағына бейімделуі оңай емес еді. Бірақ ерекше күтімнің арқасында жас көшеттер жайқалып шықты. Алма ағашының алғашқы өнімінен дәм татқан ауылдастары бағбанға алғысын жаудырып жатты.

Иә, айта кеткеніміз артық болмас, біздің бала күнімізде осы ауылдың тұрғыны Өшен карттың алма бағы туралы әңгіме ел аузында жүретін. Өшен бағының алмасы ала жаздай ауыл, аудан тұрғындарының сұранысын өтейтін. Ал бүгінде егін егіп, бак өсіріп, еліне адал қызмет етіп жүрген Бекжановтар аудан, облыс аумағынан бөлек, еліміздің бірнеше өңірлерінен тапсырыс алып, табиғи өнімнің ұсынып отыр.

Алма бағының көлемі 6 гектар, 12600 түп ағаш. Соған сәйкес бақтың күтіміне қарайтын тұрақты

жұмысшылар бар. Айталық, бүгінде «Гала М-9», «Голден М-9», «Гранни смит М-9», «Фуджи М-9», «Конфетка ММ-106» деп аталатын бес түрлі алма сорты сатылымда. Тұрғындар сұранысы да жоғары. Өйткені күздік алма сорты сақтауға да қолайлы. Мысалы, дәл осы кезде жұрт жәшіктеп сатып алып, Жаңа жылға дейін сақтауға қам жасап жатыр. Алыстағы ағайынға сәлемдеме ретінде жіберсеңіз де, қуанып қалары сөзсіз!

Шындығында өз жерімізде өскен экологиялық таза өнімнің орны бөлек! Ал базардан іздесең мұндай табиғи дәм ерекше, тәтті алманы табу қиын. Есесіне, сырты жалтыраған дәмі, сөлі жоқ жасанды жемістердің түр-түрі толып тұр. Сондықтан сапалы алманың бір жәшігін сатып алдым. Отандық өнімдерге, оның ішінде жергілікті кәсіп иелерінің өндірген өніміне тұрақты қолдау көрсетугіміз керек, – дейді қала тұрғыны Айсауле Сағатбекқызы.

«Ер-Әлі» шаруашылығының төрағасы Әліби Бекжановты әңгімеге тартып едік.

ЕҢБЕК ОЗАТЫ

ТАЛПЫНЫС БАҚЫТҚА ЖЕТЕЛЕЙДІ

«Бақдәулет Абатұлы Жұмабек, «Бақдәулет-57» шаруа қожалығы түйекеші. Шаруашылықтағы 100 бас аналықтан 50 төл алып, мал басын аман сақтаған». Сахна бұрышындағы жүргізушінің саңқылдай естілген даусынан соң көзіміз төменге ойысты. Баспалдақпен енді көтеріле берген жігіттің жасы жиырмаға жете қоймағаны көрініп-ақ тұр. Қысыла барып, аудан әкімінің қолынан марапатын алып жатқан. Бұл – жақында ғана өткен Жалағаш ауданының «Алтын күз-2023» салтанатындағы еңбек озаттарына деген құрмет шара-сынан көрініс еді.

Ержан ҚОЖАС,
«Сыр бойы»

– Жарайсың, жасы 18-де болса да еңбегі жанған екен, – деді алдыңғы орындықта отырған ақсақалдың бірі. Сірә, ауылдас қария болса керек. Ал біз көмелет жасына енді толған түйекеші үлкен тілдесек болып, онымызды ішке түйіп қойдық.

Иә, кейіпкеріміз Жалағашқа қарасты Аққұм ауылында дүниеге келген. Осындағы №38 орта мектептің 9-сыныбын бітірген соң қалаға оқуға аттанады. «Ақмешіт» колледжінің студенті атанып, «Мал дәрігері» мамандығын игереді.

– Өкемнің есімі – Абат, ал анам – Мейрамгүл. Жеті ағайындымыз. Көпбалалы үйде өстім. Ата-анамыз жасымыздан еңбекке баулып өсірді. Адал нан тауып жеуді үйретті. Міне, енді ауылдағы ірі шаруашылық – «Бақдәулет-57» қожалығында жұмыс істеймін. Бір жарым жылдан бері түйе бағып келемін, – дейді ол.

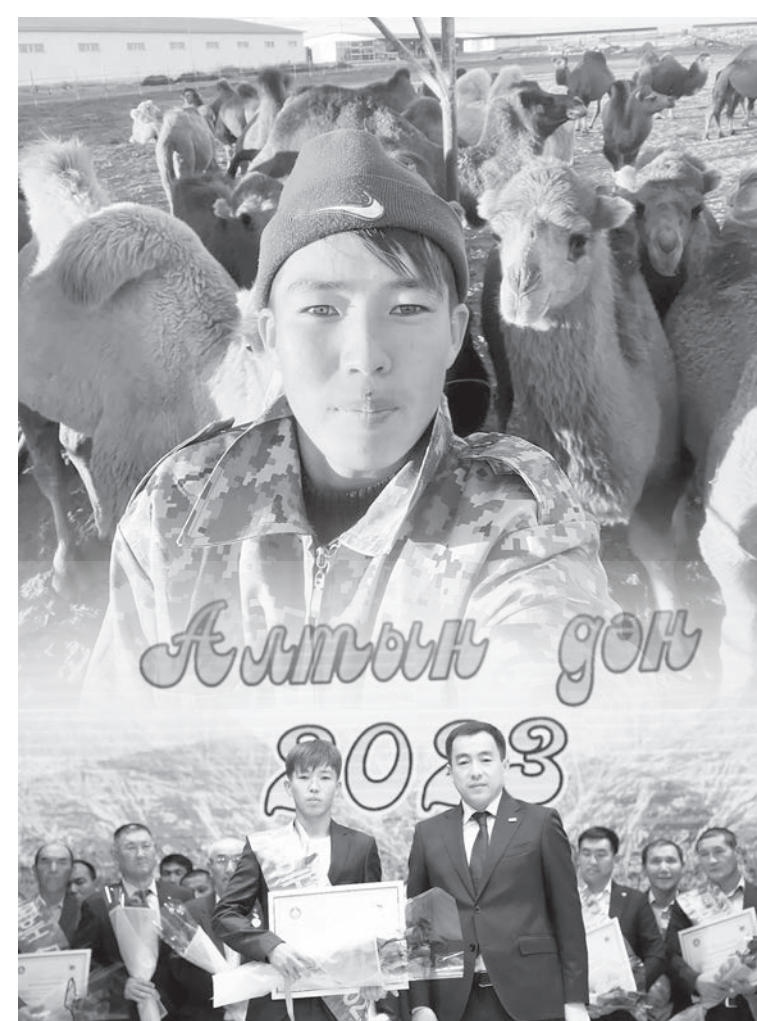
Көп сөзге жоқ, ұянда мінезді Бақдәулеттің қарамағында 100 бас түйе бар екен. Өрі ботасы мен тайлағы, інгені мен атаны аралас қайылатын түлікті бағуда түрлі қиындық кездесетін көрінеді.

– Жазда аса қиын емес. Ұзаққа жайылмайды. Ауыл маңындағы шандаққа иіріліп, сонда аунап қала береді. Ал қыста мұнда бөлек. Күнделікті түгендеп, алдың қайырмалап, бөлінгендерді қосып тұрмасаң өзіңе қиын. Қашыққа

ұзап кетіп, екі-үш күн зурсарсаңа салатыны бар. Ең жаманы – атан, яғни, аталық түйелердің адамға қарап, айтқа қылып шабатыны болады. Ең қауіптісі де осы. Түйенің еті де, шұбаты да адам баласына пайдалы екен бұрыннан белгілі. Ата-бабаларымыз осы түліктің шудасына дейін емге жартты емес пе? – дейді ол.

Расымен, көшпелі қазақ ертеден киелі санаған төрт түліктің төресі бұл. Бар жақсыны бойына жиған жануардың біріншіден, етін көрек етсек, шұбаты мен шудасының денсаулыққа шипасы екібастан белгілі.

Өсіресе, шуданы емдік мақсатқахалық жиі пайдаланған. Шыққан не сынған сүйектің бітуіне тез әсер етеді. Оның буын, құяң, бүйрек аурулары, радиация сәулелеріне қарсы қасиетін ғалымдар мойындап отыр. Жалпы түйе жүнінен істелген қай өнімнің де бағасы тым жоғары екені белгілі.

сы қасиетін ғалымдар мойындап отыр. Жалпы түйе жүнінен істелген қай өнімнің де бағасы тым жоғары екені белгілі.

Содан шығар, ілгері заманда қазақ байлары үш мың басқа дейін түйе айдаған. Қазір де өсіретіндер бар. Өсіресе, кейінгі жылдары облыста өсім артты.

Расымен, көшпелі қазақ ертеден киелі санаған төрт түліктің төресі бұл. Бар жақсыны бойына жиған жануардың біріншіден, етін көрек етсек, шұбаты мен шудасының денсаулыққа шипасы екібастан белгілі. Өсіресе, шуданы емдік мақсатқахалық жиі пайдаланған. Шыққан не сынған сүйектің бітуіне тез әсер етеді. Оның буын, құяң, бүйрек аурулары, радиация сәулелеріне қарсы қасиетін ғалымдар мойындап отыр. Жалпы түйе жүнінен істелген қай өнімнің де бағасы тым жоғары екені белгілі.

Ауыл шаруашылығы және жер қатынастары басқармасы берген мәліметке сүйенсек, қазір аймақта 64 мың басқа жуық түйе тіркелген. Президент Қасым-Жомарт Тоқаев «Әділетті мемлекет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам» атты Жолдауында кәсіби маманның

– Негізгі кәсібіміз күріш өндірісі болған соң алғашқыда алма бағын өсіруге хобби ретінде қараған едім. Бірақ еңбегіміз ақталатын бес түрлі алма сорты сатылып, жақсы жеміс беріп, әдегеннен-ақ сұранысқа ие болды. Жан-жақтан тапсырыстар түсе бастады. Өйткені өнімге химиялық тыңайтқыштар қосылмаған. Табиғи қалпында, күн көзінде, тамшылатып суару әдісімен өсірілген. Бағасы да базардағы басқа алмалардың бағасымен шамалас. Мәселе тек табыста емес, ең бастысы – елдің алғысы. Отандық өндіріске тамшыдай болсын, үлесімізді қосып, өнімнің өңірдегі бағасын тұрақтандыруға ықпал етсек деп ойлаймын, – дейді ол.

Өзбекжанов тәжірибелі кәсіпкер ретінде ауыл шаруашылығы саласындағы құрделі мәселелерді көтеріп, кәсіпкерлікті қолдауға бағытталған мемлекеттік бағдарламаларды тиімді іске асыруға байланысты ұсыныстарын ортаға салып, қоғам алдындағы жауапкершілігін де белсенді атқарып келеді.

Жалағаш ауданы

Сурет: Аманжол Оңғарбаев

Н.Бекежанов атындағы облыстық академиялық музыкалық драма театрында жаңа маусымның екінші премьерасы – Ақберен Елгезектің «Болмаған балалық шақ» драмасы сахналанды. Спектакльдің режиссері Ақтөре Оразалы, суретшісі Нұркен Қалымбетов, композиторы Нұрсұлтан Төреәлі, жарық суретшісі Қайрат Исмайыл.

Айдар СЫЛАУОВ, «Сыр бойы»

Қалын көрерменді ойға жетелеп, жанарына жас үйірген қойылымның айтары көп. Кей адамдарға, әлемдегі ең керемет күлкі сыйлағанымен, күлмейтін тағдыр береді емес пе?! Мұнда автордың қиялынан туған дүниелер емес, шақпалай басынан өткен шырылдақ тағдыр суреттеледі. Қиял қуған бала Ақбереннің ел танитын ақын Ақберен болып қалыптасуы көз алдында бір мезетте жүріп өтеді.

Адамдар бала кезін сағынады ғой. Ал балалық шақ болмаса ше? Оны еске алу – азап. Ауыр тағдырды басынан кешпесе де қойылымда көзіне жас алмаған көрермен болмады. «Жылау деген – жүректің жұмсаруы» дейді автор. Расында, адамға мейірімнің қаншалықты қажет екенін түсіндіретін шығарма кәсіби актерлердің шеберлігі арқасында көрерменнің жүрегіне жетті. Әлемді мейірім ғана құтқарады. Түптеп келгенде бәріміздің ішімізде кішкентай бала бар. Сол баланың басынан сипап, бау-

рына тартса, адам үшін сол да бақыт. Ал жетімдік көрген баланың жаны одан да нәзік. Жазушы жан дерті – «болмаған балалық шағын» жазғанда, оқырманға жеткізгісі келгені осы.

Ақберен Елгезектің сұхбаттарын тыңдап отырсақ, кітаптың екі мақсаты бар екенін аңғарамыз.

– Кітаптың басында екі мақсатым бар деп жаздым. Бірінші мен сияқты жетім балалар оқыса, болашақта үлкен азамат болып, тағдыры өз қолында болады. Жарқын, шуақты күндер алда екенін біліп, жігерленсін деп жаздым. Екінші, жетім балаларды асырап отырған үлкендерге арнадым. Жетім баланың жан жүрегіңде не болып жатыр, оның ішкі жан дүниесін түсінсін, ол өте нәзік болатынын білсін, сосын маңдайынан сипап мейірім көрсетсін дедім. Шығарма өз миссиясын орындап жатыр. Мен өте көп хат аламын. Сіздің шығармаңызды оқыдық. «Мен әке-шешемнің қалдыр түсіндім», «Балалық шағымның бақытты

өткеніне Құдайға тәубе» деп айтып жатқандар бар, яғни барлық категорияға әсер етіп жатыр. Мысалы жалғызбасты әйелдер бар. Оның тағдыры менің анам арқылы көрсетілген. Біреу біреуге ғөйі әке шығар. Ол да қандай болу керек екенін түсініп жатыр. Ал Маржанның персонажы бауырмал болу керек екенін түсіндіреді. Ойлап қарасам, шығармадағы әрбір кейіпкер өзінің прототипіне ой салады. Тіпті, қазір бұл менің шығармам емес сияқты, – дейді жазушы.

Осындай ойлы дүниенің бас кейіпкерін сомдаған артист Ердаулет Мәмуов. Бұл оның алғашқы үлкен рөлі болғандықтан және көрерменді тәтті еткендіктен оқырманға Ердаулетті ете-не таныстырып өткенді жөн көрдік. Ол алғаш 2013 жылы М.Мәметова атындағы гуманитарлық колледжде «Ақтер шеберлігі» мамандығына оқуға түскен.

Колледжді жақсы аяқтап, 2017 жылы Алматыдағы Т.Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясына «Драма театры және кино әртісі» мамандығына қабылданып, 2021 жылы диплом алды. Ал театрга 2020 жылы «қарантинде жатқаныша, оқып жатсам да жұмыс бастай берейін» деп келген. Содан бері бірнеше рөл ойнады. Балалар спектаклінде басты рөлде бой көрсетті. Оған қоса, «Ромео – Джульеттада» Меркуционың рөлімен көзге түсті. Сырттан келген режиссерлармен жұмыс істеді.

– Бұл қойылым Ақберен Елгезек

ағамыздың «Болмаған балалық шақ» кітабынан алынған инсценировка. Мен бала Ақберенмен қатар, ержеткен Ақберенді сомдаймын! Мұнда Ақберен ағаның басынан кешкен тағдыры суреттеледі. Өте ауыр тағдыр. Бір емес 3 отбасыда балалық шағы өтеді. Алдынан бала болса да көп қиындықтар кездеседі, ал мұны менің кейіпкерім табандылықпен көтере білді. Мойымалды, жасымалды, құламалы, ұлы ақын болам деген арманынан таймады!

Ақбереннің табиғаты өзіме ұқсас қиялшыл, аңғал, ақкөңіл. Тіпті өзіне пышақ сілтеген жан болса да оған еш реніші болмады! Рөлім өзіме өте қызық. Арманышыл қияли баланы сомдау мен үшін қиындау еді. Себебі 25-тегі адамға 7 жастан бастап шамамен 15 жастың аралығындағы баланы сомдау керек. Өзімді біраз сындырдым. Қызықты тәжірибе болды. Спектакль өте аз уақытта дайындалды. Тіпті премьераның күні тым жақын қалғанын сезбедік десек те болады. Бірақ артық ойға берілмей 17 қараша күні шығарамыз деген қағидамен жұмыс істедік. Ұжымдастармен бар күшімізді салдық. Жаныма жақын рөл, образ болып сақталады, – деді Ердаулет Мәмуов.

Өзі жыламаймын деген Ақберен елді жылатты. Көрерменнің пікірі мен ойы қойылымның жоғары деңгейде өткенін дәлелдейді.

– Ақберен Елгезектің повесін оқығанымда еңкілдеп жылағаным есімде. Премьерала да дәл сондай күй кештім. Екі сағаттық қойылым бірде күйіндіріп, бірде сүйіндіргені рас. Ойын баласы болса да ой үстінде жүретін қилы тағдыр толғандырды. Сондықтан балалық шақтың бал дәмін татпай, ерте есейді, бәлкім?! Әлімжеттік пен әжуа сөздің ортасында қалса да «Құдайдың баласы» қаймықпалды. Әкеге құрмет, анаға сағынышпен сезгенде ет жүректің езілмеуі мүмкін емес. Қойшы болам десе де, әкесінің ізгі ізін жалғады. Рухани байланыс демегенде не? Өлең Ақбереннің өн бойына қонды.

Қойылым қоғам құбылысын деп басты. Көрермен қатарында мектеп оқушылары да көп кезікті. Демек, олар да құндылықтың құнын түсінді деген ойдамын, – деді көрермен Нәзік Дастанқызы.

Өнердің бар түрі тоғысқан қойылымда өлеңнің де қасиеті анық ашылғандай. Ақынның:

– Сен мені қазаққа сыйладың, мама, Гажаптардан қағылсаң да. Мен сені азапқа қимаймын, мама, Қанша жыл сағынсам да. Әкем – Тәңір, өзің –

Ұмайсың, мама, Ал, мен – Құдайдың баласымын. Сен бәрбір маған ұнайсың, мама, Көзімдегі қарашығым, – деп келетін шумағы суыған жүректерге шуақ сыйлады. Мұны ұзақ соғылған қошеметтен-ақ сезіндік. Қойылым соңында жиналған қауымның екіұдай ойда, сұрақ пен жауаптың арасында қайтып бара жатқанын көріп, спектакльдің өз мақсатына жеткенін түсінуге болады.

Айта кетейік, биылғы маусымда театр ұжымы жаңа қойылымдарды сахналап, ерекше жобаларды іске асырып, сырбойылықтарды қуанта бермек.

Сурет: Аманжол Оңғарбаев

Бір жолы інімнің оқушы қызы мектеп маңындағы көршінің күшігін алып келіпті. Әлгі күшікті уақытылы тамақтандырып баға бастадым. Жатар жерін күн құрғатпай тазалаймын. Өз бетінше жүріп, үретін де болды. Дауысында мін жоқ. Мен овчарканың күшігі деген соң, содан үміт күтіп жүрмін-ғой бағыт! Бірақ, бойы өспейді, овчарканың құлағы тіп-тік болса, мұның құлағы салбыраққы. Алдыңғы аяғының ұзындығы 20 см-ге жетер-жетпес, артқы аяғының жобасы бар сияқты. Үйдегі мысық екеуі айрылмас дос болып алды. Асты бірге ішіп, бірге жатады. Жатыстары қызық! Иттің желкесіне жайғасқан мысық пырылдап ұйықтап та алады. Қақаған қыстың боранында да бірге ықтайтын.

Ауыл болған соң, жаздай сауған сиырларды күзде бұзауларын қосып далаға жібереді. Күнде-күнара көріп тұруын керек. Атымды мініп жиі қарап келемін. Ит овчарка болмаса да, менің ең сенімді серігім еді. Бір елі ажырамайтын. Кейде үлкен қазақы иттер бас салатын. Талай араға түстім. Сол кездегі итімнің әдісі шалқалақтап, екі аяғын аспанға қаратып жатып алады. Кей күндері мойыннан алып сілкілейді. Мойнын тексергенде тістің ізін байқамайтынмын. Алқақа барар жолда түлкі де кездесіп қалатын. Қуып әкеліп, итімді қуаттандырамын. Мылтық оғынан басқаға беріле бермейтін түлкі мұны не қылсын?!

Осындай қансонардың бірінде қызық оқиға болды. Күн батарда малға шықтым. Ойламаған жерден түлкі шыға келді. Аттың басын жіберіп, итті ұстай алмай қалдым. Қуған бойда қалың қамыстың ортасына кірді де, жоқ болды. Дауыстап шақырсам да келер емес. Күн батып, қас қарайды. Екеуінің ізі де жоқ. Малды бақылап, үйге қайттым. Артыма қарай-қарай мойным талды.

Ертемен атымды жетектеп кешегі адасқан жеріме келдім. Ашық жерде түлкінің құйрығы жатыр. Итімді шақырып айқайлаймын, дыбыс жоқ. Тәуекел етіп қалың қамыстың ортасына кірдім. Қарсы алдымда жатқан итім орнынан атып тұрды. Бірақ, маған қарамады. Екі көзі қалың қамыста. Міне қызық, қалың қамысқа оралған түлкі қарсы алдында тұр. Бір-бірін арбап, түні бойы тұрған екен. Жазық даланың көркі түлкінің мына қалың қамысқа оралып тұрғанына жүрегім елжіреп атпен жақындап едім, жан екімімен секіріп босанып кете барды. Қолымдағы нанымды беріп итімді тамақтандырдым.

Осылай жылдар өте берді. Итім екеуіміз

Бектұған МҰХАММЕДАНАПЖАҰЛЫ, Шіелі ауданы, Жиделі ауылы

«Сыр бойы», «Қызылординские вести», «Ақмешіт апталығы», «Ақмешіт жастары» және ауданның барлық басылымдарына хабарландыру орналастырғыңыз келсе: 70-00-52 телефоны арқылы байланысуға болады. E-mail: smjarnama@mail.ru

ОҚЫРМАН ОЛЖАСЫ

ҚОҒАМ ТЫНЫСЫН ТАП БАСҚАН

Жақында жерлесіміз қаламгер Шымкентбай Жылмағанбетовтің «Өмір көшінде» атты жаңа кітабы «Формат-Принт» баспасынан жарыққа шықты.

Бұл кітапқа автордың әр жылдары жазылған әңгімелері, өлеңдері, эзіл-сықақ, фельетондары іріктеліп алынған. Мұның әзіл-сықақ, фельетондары іріктеліп алынған. Мұның әзіл-сықақ, фельетондары іріктеліп алынған. Мұның әзіл-сықақ, фельетондары іріктеліп алынған.

Шығармалардың желісі соңғы үш ғасырдың үзік-үзік көріністерін көз алдына әкеледі. Бас кітаптың «Өмір көшінде» деп аталуы да сондықтан. Әңгімелері мен өлеңдерінде сол кездердегі қоғам тынысы, жастар өмірі, олардың ата-анаға, Отанға, туған жерге, асыл жарға, отбасына, еңбекке деген сүйіспеншіліктері сыры сезіммен суреттеледі. Махаббат ұшқынынан жалын лаулатып, жаныңды әсерге бөлейді.

Сонымен бірге тағдыр тауқыметіне төтеп бере алмай өмірден баз кешкен мұңлықтардың мұны да оқырмандарын бейжай қалдырмайды. Ал эзіл-сықақтарында өмірдегі түйткілдер мен адам бойындағы келенсіздіктерді ашы тілмен түйрейді.

Кітап қалың оқырман қауымға арналған.

Нұрсұлтан Алтынбек – чемпион

Астана қаласында өткен бокстан ҚР жазғы спартакиадасында қызылордалық спортшылар жүлдегерлер қатарынан көрінді.

Ересектер арасында алғаш рет бақ сынаған Нұрсұлтан Алтынбек 54 келі салмақта финалда Алматы облысынан келген Кенже Мұратұлын жеңіп, чемпиондық атақты жеңіп алды. Ал Азамат Бектас (75 келі) пен Тұрсынбай Құлахмет (80 келі) қола жүлдегер атанды.

Сайыс қорытындысы бойында алдағы уақытта халықаралық жарыстарда бақ сынайтын ел құрамасы жасақталды.

Еламан ел біріншілігінде жеңімпаз атанды

Астана қаласында дзюдодан ерлер мен әйелдер арасында өткен ел біріншілігінде қызылордалық балуандар жүлделі орыннан көрінді.

Ел біріншілігінде Еламан Ергалиев (100 келден жоғары) жеңіс тұғырынан, ал Дина Мұханбет (57 келі), Нұрдаулет Мейрамбеков (60 келі), Әсел Бисенбай (78 келі) үздік үштіктен көрінді. Командалық жарыста Қызылорда командасы чемпион атанды.

Қоржында – үш медаль

Ақтау қаласында ұйымдастырылған қазақ күресінен ересектер арасындағы ел біріншілігінде қызылордалық балуандар үш медаль алып қайтты.

Бекжан Төлепов (55 келі) чемпион болса, Мақсат Исағабалов (түйе пауан) екінші, Еңбек Сақтағанов (90 келі) үшінші орын алды.

«СБ» ақпарат